

PETERKA PARTNERS

THE CEE LAW FIRM

**Monistický systém akciové společnosti
ve světle novely ZOK**

Ze série webinářů

3.11.2020

Přednášející

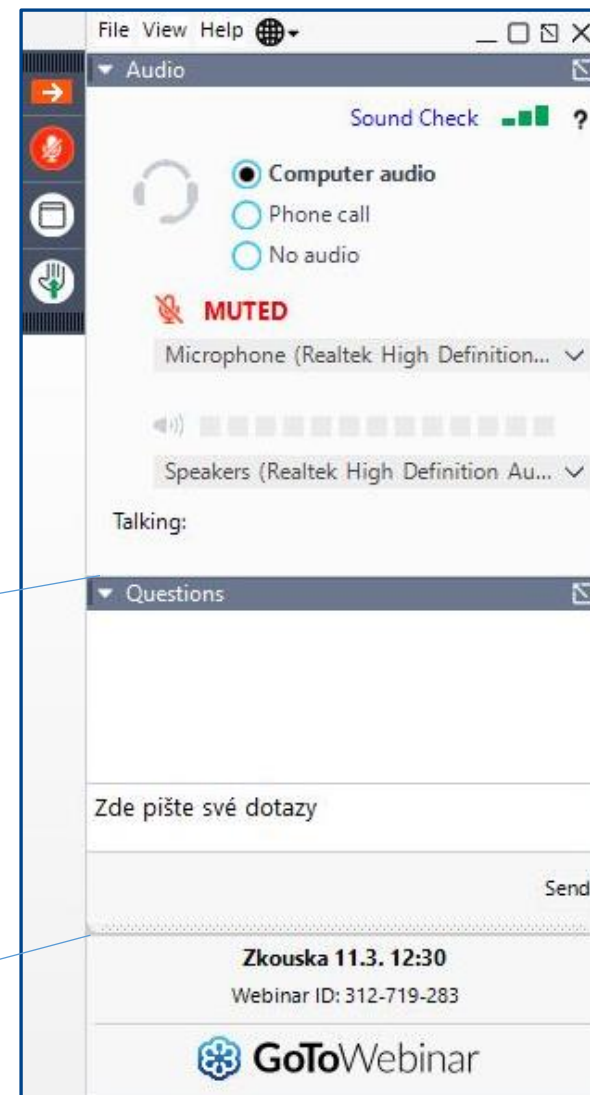
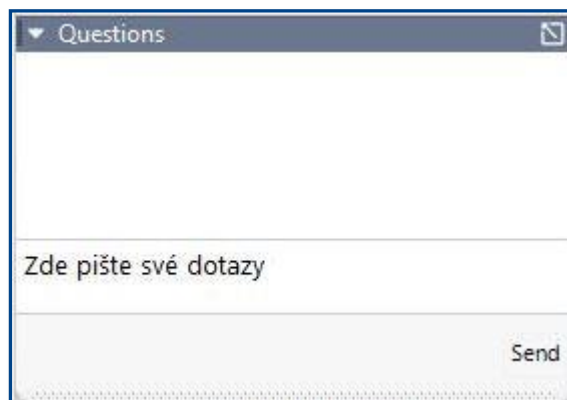
Ondřej Dušek, Advokát, Partner
PETERKA & PARTNERS advokátní kancelář s.r.o.

LIVE

Tento webinar je vysílán živě.

S ohledem na počet účastníků jej vysíláme pouze v tzv. poslechovém formátu.

Vaše dotazy a připomínky nám můžete posílat pomocí internetového rozhraní.

Obsah

- **Využívání systémů vnitřní správy akciové společnosti**
- **Dosavadní vs. nové nastavení monistického systému v akciové společnosti**
- **Nová pravidla pro fungování správní rady v akciové společnosti**
- **Změny v ustanovování členů správní rady**
- **Praktické dopady nových pravidel pro společnosti**

Úvodem

- **Novela zákona o obchodních korporacích**, zákon č. 90/2012 Sb., v platném znění (dále jen „**ZOK**“), vyhlášená ve sbírce zákonů 13.2.2020 pod č. 33/2020 Sb.
- **Účinnost ke dni 1.1.2021**

Využívání systémů vnitřní správy akciové společnosti

Tabulka – Využívání systémů vnitřní správy akciové společnosti k 10. 8. 2016

Celkový počet akciových společností	25 882
Počet a. s. s monistickou strukturou správy	4 243
Počet a. s. s dualistickou strukturou správy	21 639

- Rozpor s tradiční podobou monistického systému
- Řada nedostatků monistického systému → obtíže s praktickou aplikovatelností
- Velmi stručná úprava, ve zbytku užití „odkazovacího“ ustanovení (§ 456) → nelze jednoznačně určit, která ustanovení se mají aplikovat
- Nejsou jednoznačně vyřešeny zcela zásadní otázky (např. který orgán je statutárním orgánem, kterému orgánu náleží obchodní vedení)

Dosavadní vs. nové nastavení monistického systému v akciové společnosti

■ Dosavadní nastavení monistického systému

- Povinně zřizované orgány: správní rada + statutární ředitel
- Statutární orgán: statutární ředitel
- Obchodní vedení: statutární ředitel

■ Nové nastavení monistického systému

- Povinně zřizované orgány: správní rada (tzn. zrušení funkce statutárního ředitele)
- Statutární orgán: správní rada
- Obchodní vedení: správní rada

Nová pravidla pro fungování správní rady v akciové společnosti

- Nově statutárním orgánem
- **Obchodní vedení a dohled nad činností** akciové společnosti (tzn. kontrolní činnost); nikdo nesmí udělovat pokyny
  - **Výjimka:** § 51 odst. 2 (žádost člena statutárního orgánu o udělení pokynu týkajícího se obchodního vedení)
- **Pravomoc členů správní rady zastupovat** akciovou společnost ve všech záležitostech; každý člen samostatně (dispozitivní)
- Působností **určovat základní zaměření obchodního vedení a dohledu lze pověřit jen členy správní rady**; ale nelze rozdělit dle oborů!

Nová pravidla pro fungování správní rady v akciové společnosti

- Řádné **vedení účetnictví**, předkládání valné hromadě ke schválení účetní závěrky a návrh na rozdělení zisku nebo úhradu ztráty
- Vyhотовování **zprávy o podnikatelské činnosti a o stavu majetku, příp. výroční zprávy**
  - Uložení do Sbírký listin ve lhůtě pro uložení účetní závěrky
- **Uveřejňování** účetní závěrky a výroční zprávy/zprávy o podnikatelské činnosti a o stavu majetku na webu
  - Alespoň po 30 dnů přede dnem konání valné hromady a po 30 dnů od jejího schválení/neschválení
  - Dispozitivní (stanovy mohou určit jiný způsob plnění této povinnosti, ale nesmí omezovat právo akcionářů na informace)

Nová pravidla pro fungování správní rady v akciové společnosti

- Užití pravidel o **střetu zájmu** (§ 54–57)
- **Zákaz konkurence** (§ 459)
  - Zákaz podnikat v předmětu činnosti společnosti nebo zprostředkovávat obchody společnosti
  - Zákaz členství ve statutárním orgánu jiné právnické osoby se stejným nebo obdobným předmětem činnosti nebo být osobou v obdobném postavení
    - **Výjimka:** koncern
  - Zákaz účasti na podnikání jiné obchodní korporace jako společník s neomezeným ručením nebo jako ovládající osoba jiné osoby se stejným nebo obdobným předmětem činnosti
  - Dispozitivní (stanovy mohou upravit zákaz konkurence odchylně!)

Akciové společnosti s jediným akcionářem

- ZOK nadále **připouští jediného akcionáře** akciové společnosti (§ 11) → platí většina pravidel pro akciové společnosti s více akcionáři
- **Působnost valné hromady** vykonává jediný akcionář (§ 12 odst. 1) → neuplatní se např.
  - ustanovení o svolání či průběhu valné hromady, zákaz výkonu hlasovacích práv, zákaz nebo omezení převoditelnosti, zastavení nebo možnosti přechodu podílu
- **Možnost jediného akcionáře stát se členem orgánu** akciové společnosti (např. správní rady)
  - odpadá např. informační povinnost při střetu zájmů (§ 54 odst. 2) nebo uzavření smlouvy s akciovou společností (§ 55 odst. 3)
- **Odstoupení z funkce:** konec zásadně uplynutím 2 měsíců od oznámení jedinému společníkovi (§ 58 odst. 3)

Změny v ustanovování členů správní rady

■ 3 členové

- Dispozitivní (stanovy mohou určit jinak)
- Lze tedy i jednočlenná správní rada

■ 3leté funkční období

- Dispozitivní (stanovy, resp. smlouva o výkonu funkce mohou určit jinak)

■ Nadále voleni a odvolávání valnou hromadou

- Ale stanovy mohou nově připustit existenci tzv. vysílací akcie!
  - s ní je spojeno právo jmenovat a odvolat člena správní rady

■ Kooptace

- Neklesne-li počet členů správní rady pod 1/2, může správní rada jmenovat náhradní členy do příštího zasedání valné hromady
- Doba výkonu funkce náhradního člena se nezapočítává do doby výkonu funkce člena správní rady (dispozitivní)
- Musí umožňovat stanovy

Změny v ustanovování členů správní rady

■ Jmenování náhradního člena správní rady

- Ukončení funkce anebo zánik právnické osoby bez právního nástupce → volba nového člena do 2 měsíců
- Neschopnost správní rady plnit své funkce → dočasné jmenování chybějících členů soudem na návrh, příp. možnost společnost zrušit a nařídit likvidaci
- Stanovy mohou také určit volbu náhradních členů podle pořadí

■ Rozhodování správní rady většinou hlasů přítomných členů (stanovy mohou určit vyšší počet), každý člen 1 hlas

■ Smlouva o výkonu funkce bez schválení nejvyššího orgánu nenabyde účinnosti! → pak bezplatnost, příp. odměna obvyklá (§ 59 odst. 3, 4)

Praktické dopady nových pravidel pro společnosti

- **Sjednocení** obchodního vedení a kontrolní činnosti v jednom orgánu – správní radě
- **Zjednodušení a zpřehlednění** fungování monistické akciové společnosti
- **Nezbytnost úpravy či ukončení smluv o výkonu funkce** (zejména se statutárním ředitelem)
- Povinnost akciové společnosti **přizpůsobit své stanovy a doručit nové znění stanov do sbírky listin** nejpozději do 1. ledna 2022
- **Ujednání stanov odporující** kogentním ustanovením ZOK **pozbývají závaznosti** dnem nabytí účinnosti novely

Děkuji za pozornost

dusek@peterkapartners.cz

Czech Republic

Slovakia

Ukraine

Bulgaria

Russia Poland

Romania

Belarus

Hungary